

Toppledelsen granskes av Arbeidstilsynet

Arbeidstilsynet i Nord-Norge har startet en stor gransking av arbeidsmiljøet i Tromsø kommune. Toppledelsen og sju enheter må svare på spørsmål om trakassering og utstøting.

– Det er vanlig at Arbeidstilsynet besøker enheter i en kommune, og det vil vi gjøre nå også. Men vi vil i tillegg også se på relasjonene mellom nivåene, mellom rådmannens kontor og enhetene, samt hvordan helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet følges opp og drives på overordnet nivå, sier seniorinspektør Ole Morten Weydahl til Kommunal Rapport.

Bakgrunnen til granskningen er blant annet at fire leger i Tromsø har slått alarm om arbeidsmiljøet. De mener at påfal-

lende mange som jobber i kommunen blir syke av arbeidsmiljøet. De mener at ansatte går langtidsykemeldte fordi de ikke får løst arbeidskonflikter.

– De føler at de blir støtt ut fra arbeidsplassen, og er uønsket. Det har medført at flere er blitt langtidsykemeldt, sier lege Steinar Robertsen til NRK.

I brevet skriver legene at det er vanskelig å varsle om kritikkverdige forhold i kommunen. Erfaringen til legene er at lite blir gjort for å undersøke problemene som blir tatt opp. Ikke sjelden blir den som sier ifra utstøtt fra arbeidsplassen, står det i brevet.

– Fem grove saker

Leder av Fagforbundet i Tromsø Bjørn Willumsen mener også at det er nødvendig med et bredt tilsyn av arbeidsmiljøet i kommunen.

– Det er en bred systemsvikt fordi varsling ikke blir fulgt opp og håndtert, først og fremst hos administrasjonen, men politisk ledelse har også vært involvert, og har et arbeidsgiveransvar. Vi håper virkelig denne væren vil innebære et vendepunkt i forhold til varsling og konfliktløsning, sier Willumsen til Kommunal Rapport.

– Kjenner dere til mange tilfeller av trakassering og utstøting?

– Fagforbundet har fem grove saker akkurat nå, hvorav tre nå følges juridisk. Vi opplever at vanlige arbeidstakere som havner i konflikt med sin leder eller som varsler, risikerer å stå rettsløs og syk tilbake. Konflikter er en del av livet, men poenget er at de blir livsfarlige når nivåer som har det overordnede ansvaret svikter.

Arbeidstilsynet skal sjekke sju enheter i Tromsø. Seniorinspektør Ole Morten Weydahl i Ar-

Personalsjef Wenche Bergmo i Tromsø sier at kommunen ser alvorlig på uttalelsene om trakassering.

Foto: Anita Arntzen

Sjekker sju enheter

● Arbeidstilsynet skal undersøke kjenneren, Selnes skole, byutviklingen, fengselshelsetjenesten, omsorgstjenesten Langnes, bydrift og fagrent (renholdsenheten) i Tromsø.

● Overordnet fokus i granskningen skal være kommunens praktiske håndtering av egne arbeidsmiljøproblemer.

● Tilsynet skal være ferdig den 16. juni.

● Det har vært uro i fengselshelsetjenesten i Tromsø siden 2008 da fengselslege Kjetil Karlsen advarte mot at ledelsen i Tromsø fengsel satte innsattes liv og helse i fare, fordi de ikke tok hensyn til medisinskfaglige vurderinger. Karlsen ble nektet adgang til fengselet og hans kolleger nektet å ta konsultasjoner i fengselet før Karlsen hadde fått adgang. En lege sa opp. Tromsø suspenderte Karlsen, men han fikk senere tilbake jobben etter et forlik.

beidstilsynet sier at noen enheter er valgt ut fordi det er varslet om problemer med arbeidsmiljøet der, mens andre er valgt tilfeldig eller av andre grunner.

– Hensikten er å få en bredde. Vi skal besøke enheter som er underlagt alle de fire kommunalsjefene, sier Weydahl.

Leder Bjørn Willumsen i Fagforbundet i Tromsø vil gi innspill til Arbeidstilsynet om hvilke enheter tilsynet bør undersøke.

– Det mangler noen enheter. Vi vil ta en runde med Arbeidstilsynet om hvilke enheter dette er på møtet som vi skal ha på torsdag.

– Ønsker dialog

Personalsjef Wenche Bergmo i Tromsø sier at kommunen ser alvorlig på uttalelsene om trakassering.

– Rådmannen og jeg hadde et møte forrige uke med hovedtillitsvalgte og verneombud. Bakgrunnen er at vi ønsker en god

dialog med de hovedtillitsvalgte om hvordan vi kan jobbe framover. Vi tar utgangspunkt i at hvis det er saker som tillitsvalgte og verneombud mener ikke er løst, så ønsker vi å komme i dialog. Men da må de være konkrete i forhold til ansatte og saker.

– Både leger og tillitsvalgte sier at ansatte blir skjøvet ut i Tromsø?

– Vi klarer ikke helt å forstå at det handler om veldig mange enheter. Vi kobler ikke brevet fra legene med enhetene som Arbeidstilsynet har valgt ut, bortsett fra fengselsvesenet. Vi er en stor organisasjon med over 80 enhetsledere og 6.000 ansatte. Det kan være eksempler på saker som ikke er godt nok håndtert, og det vil vi gjøre noe med.

Bergmo mener at konfliktene kan ha bakgrunn i omstillinger som kommunen har gjennomført.

– Vi har hatt opp mot tre omstillingsrunder og det er klart

det kan ligge noe der selv om regelverket er bra. Nå vil vi gå tungt inn der vi ser at vi trenger det, og ikke bredt, slik som vi hittil har gjort. Vi ønsker å jobbe med arbeidsmiljøet på en helsefremmende og forebyggende måte, og ikke som brannslukking.

– Trakassering og utstøting skal ikke skje i Tromsø?

– Nei, nei, selvfølgelig ikke. Vi har rutiner og lovverk som skal hindre det. Det kan være tilfeller der ansatte føler seg mobbet, men at det i lovens forstand ikke er mobbing. Da er det vanskelig for dem som skal følge opp saken, men den er ikke mindre alvorlig av den grunn. Opplevelsen av mobbing er ikke feil for den som opplever mobbing. Det er det viktig å ta på alvor.

● Berit Almendingen,

24 13 27 17

berit@kommunal-rapport.no

Frykter samhandling legges på is

Helsekomiteens leder Bent Høie (H) mener mange gode samhandlingsprosjekter i kommunene nå legges på is fordi reformen er så uavklart.

Både finansieringen og organiseringen av samhandlingsreformen er så uklare etter Stortingets behandling denne uka at mange kommuner er frustrert, mener Høyres helsepolitiske talsmann Bent Høie.

– Jeg er bekymret for at den store entusiasmen for samhandlingsreformen som Bjarne Håkon Hanssen skapte stopper opp, og mange gode prosjekter i kommunene blir lagt på is, sier han til Kommunal Rapport.

25–30 kommuner er i ferd med å søke på de 33 millionene som

er satt av til samhandlingspiloter på statsbudsjettet i år, ifølge Helsedirektoratet, som forvalter støtten. Men Høie har snakket med flere som er skeptiske til å gå i gang.

Ordførere nøler

– Mange rådmenn og ordførere vil be sine folk i helsetjenestene la reformen ligge, inntil staten har avklart økonomiske og juridiske rammebetingelser, mener han.

Han er positiv til at reformen vokser fram nedenfra gjennom

lokale forsøk, men da må rammen være tydeligere enn nå. Han mener det er en ny, uheldig forsinkelse at regjeringens forslag til finansieringsmodell og lovverk kommer først rundt årsskiftet.

Haugesundordfører Petter Steen jr. (H) er blant dem som nå er skeptisk til å gå videre med reformen.

– Jeg frykter at uavklarte rammebetingelser i samhandlingsreformen vil forsinke investering i et forsterket sykehjem vi ønsker å bygge, sier han til Kommunal Rapport.

Bystyret i Haugesund har vedtatt i årets budsjett at det ønskes å investere i et sykehjem nært tilknyttet Haugesund sykehus.

Det skal gi et godt og effektivt tilbud til de sykeste eldre, som er svingdørspasienter på sykehuset.

– En modell for å finansiere utskrivningsklare pasienter, og det juridiske ansvaret, må være avklart før vi vil ta den endelige investeringsbeslutningen, sier Steen.

Forberede, ikke iverksette

I en debatt i regi av Kommunalbanken sist uke, omtalt på våre nettsider, advarte kommunalminister Liv Signe Navarsete (Sp) kommunene mot å ta reformen på forskudd. Nå nyanserer hun uttalelsene, og sier at de kan gå et langt stykke.

– Kommunene bør både forbe-

rede seg, planlegge og undersøke samarbeidsmuligheter med andre kommuner og med spesialhelsetjenesten. Men selve implementeringen av nye store strukturer bør vente til finansiering og lovverk er på plass, sier hun til Kommunal Rapport.

Pilotprosjektene som nå søker statlig støtte mener hun er nyttige, selv om for eksempel definering av innhold i lokalmedisinske sentre dels innebærer å ta reformen på forskudd.

– Slike piloter er positivt fordi det er viktig å få konkrete eksempler på bordet, sier hun.

● Jan Inge Krossli,

24 13 29 25

jan@kommunal-rapport.no